

HUDUDIY BRENDING TEKNOLOGIYASI SIFATIDA MAXSUS TADBIRLAR

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabasi

Rizayeva Aziza Shermat qizi

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Marketing" kafedrasи assistenti

Muxiddinov M.Sh.

e-pochta: muminjon.mukhiddinov@gmail.com

Tel:+998993545858

ANNOTATSIYA.

Mazkur ilmiy maqolada hududiy brandingning texnologik asoslari va maxsus tadbirlar orqali uning rivojlanishi tahlil qilinadi. Hududiy branding, mamlakat yoki hududning o‘ziga xos xususiyatlarini dunyo bo‘ylab tanitish maqsadida amalga oshiriladigan strategik faoliyatdir. Maqolada hududiy brandingni yaratishda maxsus tadbirlarning ahamiyati, ularning brend yaratishdagi roli va amaliy misollar keltirilgan. Hududiy brend yaratishda madaniy, iqtisodiy va ijtimoiy omillar, shuningdek, maxsus tadbirlar va ularning muvaffaqiyatli boshqarilishi muhim o‘rin tutadi.

Tadqiqotda hududiy brandingning rivojlanishida maxsus tadbirlar, ular orqali tashkil etiladigan xalqaro ko‘rgazmalar, festivallar, forumlar va boshqa ommaviy tadbirlarning strategik ahamiyati yoritiladi. Maxsus tadbirlar hududning imidjini yaratishda, investorlarni jalb qilishda, turizmni rivojlantirishda va mahalliy iqtisodiyotni qo‘llab-quvvatlashda muhim vosita bo‘lib xizmat qiladi. Bunda, eng asosiysi, tadbirlarning o‘ziga xoslik va muvaffaqiyatlilik darajasi nafaqat tadbirlarga qatnashayotgan jamoatni, balki keng auditoriyani ham qamrab olgan branding mustahkamlanishiga hissa qo‘shadi.

Kalit so‘zlar: Hududiy branding, maxsus tadbirlar, imidj yaratish, iqtisodiy rivojlanish, brend yaratish strategiyasi, turizm, xalqaro ko‘rgazmalar, festival, brendni boshqarish, hududni tanitish.

Интересна студентка Самарканского института экономики и сервиса

Ризаева Азиза Шермат кизи

Ассистент кафедры «Маркетинг» Самарканского института

экономики и сервиса Мухиддинов М.Ш.

электронная почта: muminjon.mukhiddinov@gmail.com

Телефон: +998993545858

СПЕЦИАЛЬНЫЕ МЕРОПРИЯТИЯ КАК ТЕХНОЛОГИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО БРЕНДИНГА АБСТРАКТНЫЙ.

В научной статье анализируются технологические основы регионального брендинга и его развитие посредством специальных мероприятий. Брендинг территорий — это стратегическая деятельность, направленная на продвижение уникальных особенностей страны или региона по всему миру. В статье рассматривается значение специальных мероприятий в формировании регионального брендинга, их роль в создании бренда и приводятся практические примеры. Культурные, экономические и социальные факторы, а также специальные мероприятия и их успешное проведение играют важную роль в создании регионального бренда.

В исследовании подчеркивается стратегическое значение специальных мероприятий, международных выставок, фестивалей, форумов и других публичных мероприятий, организуемых через них, в развитии регионального бренда. Специальные мероприятия служат важным инструментом формирования имиджа региона, привлечения инвесторов, развития туризма и поддержки местной экономики. Самое главное, что уникальность и успешность мероприятий способствуют укреплению бренда, который охватывает не только сообщество, участвующее в мероприятиях, но и более широкую аудиторию.

Ключевые слова: региональный брендинг, специальные мероприятия, создание имиджа, экономическое развитие, стратегия построения бренда, туризм, международные выставки, фестиваль, управление брендом, продвижение региона.

*Student of Samarkand Institute of Economics and Service Rizayeva Aziza
Shermat qizi is interested*

*Assistant of the Department of "Marketing" of Samarkand Institute of
Economics and Service Mukhiddinov M.Sh.
e-mail: muminjon.mukhiddinov@gmail.com
Tel: +998993545858*

SPECIAL EVENTS AS A TECHNOLOGY OF REGIONAL BRANDING ANNOTATION.

This scientific article analyzes the technological foundations of regional branding and its development through special events. Regional branding is a strategic activity carried out to promote the unique characteristics of a country or region around the world. The article presents the importance of special events in creating regional branding, their role in creating a brand, and practical examples. Cultural, economic and social factors, as well as special events and their successful management, play an important role in creating a regional brand.

The study highlights the strategic importance of special events in the development of a regional brand, international exhibitions, festivals, forums and other

mass events organized through them. Special events are an important tool in creating the image of the region, attracting investors, developing tourism and supporting the local economy. Most importantly, the uniqueness and level of success of the events contribute to the strengthening of the brand, which covers not only the community participating in the events, but also a wider audience.

Keywords: Regional branding, special events, image creation, economic development, brand building strategy, tourism, international exhibitions, festival, brand management, promotion of the region.

KIRISH

Hududiy brending - bu hududning o‘ziga xos xususiyatlarini, madaniy merosini, tabiiy resurslarini va iqtisodiy salohiyatini dunyo bo‘ylab tanitish orqali hududning global miqyosda raqobatbardoshligini oshirishning strategik jarayonidir. Bu jarayonning asosiy maqsadi hududning imidjini yaratish, uning tarixi, madaniyati, iqtisodiy yutuqlari va ekologik holatini aks ettiruvchi brendni shakllantirishdir. Hududiy brending texnologiyalari o‘z ichiga bir qator strategik va amaliy usullarni oladi, jumladan maxsus tadbirlar, ko‘rgazmalar, festival va turli ommaviy tadbirlarni tashkil etish. Maxsus tadbirlar hududiy brendingning ajralmas qismi hisoblanadi. Tadbirlar, ayniqsa xalqaro ko‘rgazmalar, festivallar, forumlar va seminarlar, hududning imidjini shakllantirishda va uning jahon bozoridagi mavqeini mustahkamlashda muhim rol o‘ynaydi. Ular hududning madaniy va iqtisodiy salohiyatini namoyish qilish, mahalliy ishlab chiqaruvchilarni qo‘llab-quvvatlash, turistlarni jalb qilish va investitsiyalarni o‘ziga tortish imkoniyatlarini yaratadi. Maxsus tadbirlar orqali hududning brendi shakllanishi jarayonida tashkiliy ko‘nikmalar, marketing strategiyalari, vizual kommunikatsiya va zamonaviy texnologiyalarning qo‘llanilishi zarur. Odatda, ushbu tadbirlar keng miqyosda ommaviy axborot vositalari orqali reklama qilinadi va ijtimoiy tarmoqlar orqali keng auditoriyaga yetkaziladi. Hududiy brendingning muvaffaqiyatlari amalga oshirilishi, odatda, hududning iqtisodiy va madaniy salohiyatiga asoslanadi va uzoq muddatli rivojlanishga yo‘l ochadi.

Shu sababli, mazkur maqolada hududiy brending texnologiyasining asosiy usullaridan biri sifatida maxsus tadbirlar tahlil qilinadi. Tadqiqotda bu jarayonda yuzaga keladigan imkoniyatlar, muammolar va bunday tadbirlarning hududiy brend yaratishdagi o‘rni, shuningdek, global miqyosda muvaffaqiyatga erishgan hududiy brendlarga oid amaliy misollar keltiriladi. Maqola davomida maxsus tadbirlarning hududning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy rivojlanishiga qanday ta’sir ko‘rsatishi ham yoritiladi. Shu tarzda, hududiy brending texnologiyasi sifatida maxsus tadbirlar hududning ichki va tashqi iqtisodiy siyosatini mustahkamlashda muhim vosita bo‘lib

xizmat qiladi va o‘z navbatida, uzoq muddatda hududning brendini yaratishning samarali usuliga aylanadi.

NATIJALAR

Hududiy brending texnologiyasi sifatida maxsus tadbirlar o‘zining samaradorligi bilan keng qamrovli ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy natijalarga erishishni ta’minladi. Tadqiqot davomida maxsus tadbirlarning hududiy brendni shakllantirishda qanday rol o‘ynashi va qanday omillar tomonidan ta’sirlanishi tahlil qilindi. Quyida keltirilgan natijalar maxsus tadbirlarning hududiy brend yaratishdagi ahamiyatini ochib beradi.

1. **Hududiy imidj va raqobatbardoshlikning oshishi** Maxsus tadbirlar, xususan, xalqaro festivallar, ko‘rgazmalar va seminarlar hududlarning imidjini shakllantirishda samarali vosita bo‘lgan. Tadbirlar hududning ijtimoiy va madaniy salohiyatini namoyish qilish orqali uning raqobatbardoshligini oshiradi. Masalan, Tatariston Respublikasida o‘tkazilgan "Kazan 2018" xalqaro ko‘rgazmasi, o‘zining samarali tashkiliy yondashuvlari va marketing texnologiyalari bilan hududning jahon bozoridagi o‘rnini mustahkamladi.

2. **Investitsiyalarni jalb qilish** Maxsus tadbirlar, shuningdek, hududga investitsiyalarni jalb qilishda muhim vosita bo‘ladi. Hududning iqtisodiy salohiyatini ko‘rsatish orqali investorlar va biznesmenlar bilan hamkorlik o‘rnataladi. Tadbirlar orqali hududda yangi sanoat tarmoqlari va xizmat ko‘rsatish sohalarini rivojlantirish imkoniyatlari yaratiladi. Bunday tadbirlar nafaqat hududning tashqi imidjini yaratish, balki yangi biznes imkoniyatlarini yuzaga chiqarish va mahalliy ishlab chiqarishni qo‘llab-quvvatlashda ham muhimdir.

3. **Mahalliy aholi va madaniyatni rivojlantirish** Maxsus tadbirlar orqali hududning madaniy va tarixiy merosi namoyish qilinadi. Madaniy tadbirlar, festivallar va san’at ko‘rgazmalarini mahalliy aholining madaniyatiga bo‘lgan qiziqishni oshiradi va ularni o‘z hududining merosiga nisbatan faxr hissini uyg‘otadi. Bundan tashqari, bunday tadbirlar mahalliy turizmni rivojlantirishda ham ahamiyat kasb etadi.

4. **Turizm va tashrif buyuruvchilar sonining oshishi** Maxsus tadbirlar hududga tashrif buyuruvchilarni jalb qilishda muhim omil bo‘ladi. Hududning ko‘rgazma va festivallari sayyoohlari uchun qiziqarli imkoniyatlarni yaratib, mahalliy turizm sanoatini rivojlantiradi. Masalan, Buxoro va Samarqand kabi tarixiy shaharlarda o‘tkaziladigan xalqaro festivallar va san’at tadbirlari sayyoohlari oqimini ko‘paytirgan va hududning brendini yanada kuchaytirgan.

5. **Ijtimoiy tarmoqlar va ommaviy axborot vositalarida hududning tanilishi** Maxsus tadbirlarning muvaffaqiyatli o‘tkazilishi va keng jamoatchilikka tanishtirilishi natijasida hudud ijtimoiy tarmoqlar va ommaviy axborot vositalarida o‘z o‘rnini mustahkamlaydi. Tadbirlar orqali targ‘ibot va reklama vositalari sifatida ijtimoiy tarmoqlar va onlayn platformalardan foydalanish hududning global imidjini

yaratishga yordam beradi. Ushbu texnologiyalar yordamida tadbirlar haqida ma'lumotlar tez va samarali tarqatiladi, bu esa hududni jahonda tanitishning yangi imkoniyatlarini yaratadi.

6. Yangi imkoniyatlar va hamkorlik tarmog'inining kengayishi Hududiy brendingni yaratish jarayonida maxsus tadbirlar, shuningdek, yangi biznes va sanoat tarmoqlarining paydo bo'lishiga olib keladi. Masalan, hududiy brend yaratish uchun tashkil etilgan tadbirlar va ko'rgazmalar yangi startaplar va innovatsion loyihamlar uchun platforma bo'lib xizmat qiladi. Bu esa hududni rivojlantirish va yangi hamkorlik tarmoqlarini shakllantirishda muhimdir.

7. Ekologik va ijtimoiy masalalarning e'tiborga olinishi Maxsus tadbirlar orqali hududning ekologik va ijtimoiy muammolari ham muhokama qilinadi. Bunday tadbirlar ijtimoiy mas'uliyatni oshirish, ekologik barqarorlikni ta'minlash va jamiyatdagi muammolarga yechimlar topishda ham foydalidir. Hududiy brend yaratish jarayonida bu masalalarga e'tibor qaratish nafaqat hududning ichki rivojlanishiga, balki uning global obro'si oshishiga ham xizmat qiladi.

Natijada, hududiy brending texnologiyasi sifatida maxsus tadbirlar hududning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy rivojlanishini mustahkamlashga, global bozorlar bilan integratsiyani kuchaytirishga va hududning raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Maxsus tadbirlar hududning brendini yaratish va uni jahon bozoriga tanitishda strategik vosita bo'lib xizmat qiladi.

MUHOKAMA

Hududiy brending texnologiyasi sifatida maxsus tadbirlarning ta'siri va samaradorligi ko'plab ijtimoiy, madaniy, iqtisodiy omillarga bog'liq. Ushbu maqolada maxsus tadbirlarning hududiy brendni shakllantirishdagi o'rni va ularga taalluqli yondashuvlar haqida batafsil tahlil qilindi. 2000-yillarning boshidan boshlab, hududiy brendlari yaratish uchun maxsus tadbirlarga katta e'tibor qaratilgan. Bu davrda hududlar o'zlarini global miqyosda tanitish maqsadida turli xil ko'rgazmalar, festivallar va ijtimoiy tadbirlar tashkil etishga kirishgan.

Birinchidan, hududiy brend yaratishda maxsus tadbirlarning eng katta afzalligi ularning hududning ijtimoiy va madaniy ko'rinishini keng jamoatchilikka taqdim etishdir. 2010-yillarda O'zbekistonning Buxoro va Samarqand shaharlarida o'tkazilgan xalqaro festivallar va ko'rgazmalar, ushbu hududlarning jahon bozoridagi imidjini yaxshilashda muhim rol o'ynadi. Bunday tadbirlar, nafaqat turizmni rivojlantirishga, balki investorlarni jalb qilishga ham xizmat qildi. Misol uchun, Buxoro shahrida 2015-yilda o'tkazilgan "Buxoro Xalqaro Madaniyat va San'at Festivali" hududning madaniy salohiyatini dunyo bo'ylab tanitishga yordam berdi. Ikkinchidan, hududiy brendingda maxsus tadbirlarning iqtisodiy ta'siri katta. Hududga investitsiyalarni jalb qilish uchun maxsus tadbirlar nafaqat iqtisodiy rivojlanishga, balki yangi ish o'rinalarini yaratishga ham yordam beradi. Masalan, 2021-

yilda Toshkentda o‘tkazilgan "Investitsiya va Innovatsiyalar Forumi" hududga xalqaro investorlardan yirik mablag‘lar jalb qilishga muvaffaq bo‘ldi. Ushbu tadbir davomida hududning iqtisodiy salohiyati va yangi biznes imkoniyatlari keng jamoatchilikka namoyish etildi, bu esa yangi investitsiyalarni jalb qilishni ta‘minladi.

Shuningdek, maxsus tadbirlar hududning ekologik va ijtimoiy masalalarini yoritish va hal etishda muhim vosita bo‘lib xizmat qiladi. 2020-yilda Samarqandda o‘tkazilgan "Ekologiya va Barqaror Rivojlanish" konferensiyasi, hududning ekologik salohiyatini namoyish etish bilan birga, barqaror rivojlanish masalalariga e’tibor qaratdi. Tadbirda muhokama qilingan masalalar, hududda yashovchi aholining ekologik ongini oshirishga, shuningdek, tabiatni muhofaza qilish bo‘yicha yangi tashabbuslarni ilgari surishga yordam berdi. Yana bir muhim omil - maxsus tadbirlarning turizm sohasidagi ta’siri. 2017-yilda Samarqandda o‘tkazilgan "Zamonaviy Turizm va Madaniyat" forumida, hududning turistik salohiyati va madaniy merosi global miqyosda tanitildi. Ushbu tadbir, Samarqandga tashrif buyuruvchilar sonini sezilarli darajada oshirishga yordam berdi. Samarqandning tarixiy obidalari va madaniy merosi dunyo bo‘ylab sayohatchilarni jalb qildi, bu esa hududning brendini kuchaytirish bilan birga, turizm sohasining rivojlanishiga ham ijobjiy ta’sir ko‘rsatdi. Bundan tashqari, maxsus tadbirlar hududning innovatsion rivojlanishini ta‘minlashda ham katta ahamiyatga ega. 2020-yilda Toshkentda o‘tkazilgan "Texnologiyalar va Innovatsiyalar Haftaligi" hududning ilmiy-tadqiqot salohiyatini, yangi texnologiyalarni ishlab chiqish va innovatsion loyihalarni amalga oshirishda yordam beradigan muhim platformaga aylandi. Ushbu tadbir davomida ilg‘or texnologiyalar va startaplar namoyish etildi, bu esa hududning yangi texnologik imkoniyatlarini global miqyosda ko‘rsatish imkonini yaratdi. Maxsus tadbirlarning hududiy brendingni shakllantirishda o‘rnii juda muhim. Biroq, bu tadbirlarning muvaffaqiyati ularni tashkil etish, tashkiliy yondashuvlar va marketing strategiyalariga bog‘liqdir. Har bir hudud o‘zining brendini yaratish jarayonida maxsus tadbirlarni to‘g‘ri rejalashtirish va amalga oshirish orqali jahon bozorida o‘z o‘rnini mustahkamlashi mumkin.

Shunday qilib, hududiy brendingda maxsus tadbirlarning roli juda katta. Ular nafaqat hududning tashqi ko‘rinishini yaxshilash, balki uning iqtisodiy, madaniy va ekologik salohiyatini ham rivojlantirishga xizmat qiladi. Bunday tadbirlar orqali hududlar o‘zining brendini shakllantirib, global miqyosda raqobatbardoshligini oshirishi mumkin. Hududiy brendingni yaratishda maxsus tadbirlar alohida o‘rin tutadi va ularning to‘g‘ri tashkil etilishi hududning kelajakdagি rivojlanishiga katta ta’sir ko‘rsatadi.

XULOSA

Hududiy brending texnologiyasi sifatida maxsus tadbirlarning o‘rnii va ta’siri bugungi kunda juda muhim ahamiyat kasb etadi. Tadbirlar hududning ijtimoiy,

iqtisodiy va madaniy salohiyatini keng jamoatchilikka tanitishda, uning brendini global miqyosda shakllantirishda asosiy vositalardan biriga aylangan. Hududiy brendni yaratish jarayonida maxsus tadbirlarning roli nafaqat tashqi ko‘rinishni yaxshilash, balki ichki rivojlanishni rag‘batlantirishga ham qaratilgan.

2010-yillardan boshlab, hududiy brend yaratishda maxsus tadbirlarga e’tibor yanada kuchaygan. Buxoro, Samarqand, Toshkent kabi hududlar o‘z brendlarini shakllantirishda turli xil festivallar, ko‘rgazmalar, ilmiy konferensiyalar va boshqa tadbirlardan foydalanib, global miqyosda o‘z o‘rnini mustahkamlashga muvaffaq bo‘lgan. Ushbu tadbirlar, nafaqat hududning madaniy merosini dunyo jamoatchiliga tanitishga, balki iqtisodiy salohiyatini rivojlanirishga, yangi investorlarni jalb qilishga ham xizmat qilgan. Maxsus tadbirlarning samaradorligi to‘g‘ri tashkiliy yondashuvlarga, marketing strategiyalariga va innovatsion loyihalarga bog‘liq. Har bir hudud o‘zining o‘ziga xos xususiyatlarini, resurslarini va imkoniyatlarini hisobga olgan holda, maxsus tadbirlarni tashkil etishi kerak. Bu, o‘z navbatida, hududning brendini shakllantirishda muvaffaqiyatlari natijalarga erishishga yordam beradi. Shunday qilib, hududiy brendingda maxsus tadbirlarning ahamiyati beqiyosdir. Ular hududning jahon bozorida raqobatbardoshligini oshirishda, investitsiyalarni jalb qilishda, turizmni rivojlanirishda va madaniy merosni keng jamoatchilikka tanitishda katta rol o‘ynaydi. Hududiy brend yaratishda maxsus tadbirlarga to‘g‘ri yondashuv, hududning keljakdagji rivojlanishiga katta ta’sir ko‘rsatadi va uning jahon miqyosidagi imidjini mustahkamlashga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Xo‘jaev, D. (2020). Hududiy brending: tushunchalar, texnologiyalar va amaliyat. Toshkent: O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi.
2. Akhmedov, F., & Tashpulatov, A. (2019). Maxsus tadbirlar va hududiy brending: yangi yondashuvlar. Buxoro: Buxoro davlat universiteti nashriyoti.
3. Baydullayev, I. (2021). Hududiy brendingning rivojlanish istiqbollari. Tashkent: O‘zbekiston iqtisodiyoti nashriyoti.
4. Shamsiyev, B. (2018). Maxsus tadbirlar va hududiy imidj yaratish. Jurnalistika va brending, 3(12), 45-56.
5. Tursunov, I., & Rashidov, D. (2020). Hududiy brending va turizm: strategiyalar va amaliyat. Toshkent: TDIU nashriyoti.
6. O‘tkirxo‘jaev, J. (2022). Hududiy brending va iqtisodiy rivojlanish. Hududiy rivojlanish tadqiqotlari, 2(6), 23-33.
7. Kadirov, E., & Ibrohimov, D. (2019). Maxsus tadbirlarning hududiy brend yaratishdagi o‘rni. Ekonomika va marketing, 11(8), 12-19.
8. Sharipov, S. (2020). Hududiy brend yaratishda innovatsion texnologiyalar. Jurnal of Economic and Social Development, 15(7), 78-84.

9. Jumaev, U., & Mamatov, M. (2021). Hududiy brending va maxsus tadbirlar: amaliy yondashuvlar. Marketing va biznes, 5(3), 102-110.
10. Zohidov, R. (2018). Maxsus tadbirlar yordamida hududiy brendni shakllantirish. Ijtimoiy-gumanitar ilmiy tadqiqotlar, 1(5), 66-72.

